

Primena directive o informisanju i konsultacijama u EU

dr Valentina Franca
Univerzitet u Ljubljani
valentina.franca@fu.uni-lj.si

University of *Ljubljana*
Faculty of *Administration*

info@fu.uni-lj.si
<http://www.fu.uni-lj.si/en>
/faculty.of.administration
#fzup

Zašto nam je potrebna I&K direktiva? (1)

- **Prava zaposlenih v. autonomija menadžmenta**
(pravo na vlasništvo, slobodno preduzetništvo:
slobodna ekonomska inicijativa)
- Demokratizacija rada
- Glas zaposlenog (da se ojača položaj slabije strane).

Zašto nam je potrebna I&K direktiva? (2)

- ***Pitanje: Da li ona ometa ekonomsku aktivnost i rast?***
- **Odgovor 1:** Socijalni dijalog (uključujući I&K) je za EU korist. To je odluka (kao na primer zaštita životne sredine).
- **Odgovor 2:** Razna istraživanja sa mešovitim rezultatima.

Zašto nam je potrebna I&K direktiva? (3)

- ***Dakle, koja je svrha I&K i kako je ona korisna za preduzeća?***
- **Generalno gledano,** da se ojača položaj zaposlenih i da im se da mogućnost da izraze svoje mišljenje.
- **Koristi za preduzeće zavise od raznih faktora,** naročito od toga koliko menadžment ceni svoje zaposlene.

Kako su je EU zemlje primenile?

- Veoma različito. (ne primenjuje se na MSP; prag je 50 zaposlenih za preduzeće i 20 za ogranak)
- Genralno gledano, 3 pristupa:
 - sindikati (UK, Italija, Švedska, Finska..)
 - saveti zaposlenih (Nemačka, Austrija, Holandija, Slovenija...)
 - mešoviti komiteti (Francuska...)

Kako se to odvijalo u Sloveniji?

- U Sloveniji nismo imali bilo kakvu primenu direktive.
- Zakon o učešću zaposlenih u upravljanju preduzećem je usvojen 1993. a Direktiva je usvojena 2001.
- Slovenija je (loše) “kopirala” nemački sistem suodlučivanja.
- Zašto ne funkcioniše kao u Nemačkoj?
 - Razumevanje saveta zaposlenih
 - Odnos savet zaposlenih - sindikat
 - Kultura i tradicija

Šta su saveti zaposlenih?

- Učešće u donošenju odluka
- Telo koje zastupa zaposlene, koje je **izabrano**.
- Države su usvojile različita pravila o izboru, funkcionisanju i ulozi saveta zaposlenih u preduzeću
- Obično su u pitanju prava na informisanje i konsultacije, retko suodlučivanje i veto
- Imenovanje predstavnika zaposlenih u nivou upravljačkog borda
- Budžet poslodavca

Sindikati i saveti zaposlenih

- Da li su oni „konkurencija“?
- Zašto izabrati savet zaposlenih (ili podržati izbor)?
- U praksi imaju različite pozicije i praksu
 - Nemačka v. Slovenija

Glavne prednosti...

- Pod pretpostavkom da se I&K shvata ozbiljno...
 - Stalan protok informacija
 - Povratna informacija od zaposlenih – uticaj na odluke
 - Lakša primena (poverenje!)
 - Pozitivni efekti na klimu u preduzeću, dobrostanje tokom rada, zaposleni se ne osećaju kao „brojevi“...

... i glavni izazovi

- Smatranje I&K za samo „još jednu zakonsku obavezu“ ne vodi do pozitivnih ishoda.
- Izazov je kako primeniti I&K Direktivu u upravljanje ljudskim resursima uzimajući u obzir specifičnosti svakog pojedinačnog preduzeća. Zakonodavstvo je sasvim fleksibilno.

